

Toelichting

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 3. Taken

De taken van de raadscommissies zijn vastgelegd in artikel 82, eerste lid, van de Gemeentewet. De raadscommissies bereiden de besluitvorming van de raad voor en overleggen met het college of de burgemeester. In de raadscommissies worden voorstellen conform het B-O-B-model opiniërend besproken. De commissie brengt vervolgens advies uit of het voorstel rijp is voor behandeling in de raad. Het inhoudelijke debat vindt plaats in de raadscommissie; het politieke debat en de besluitvorming in de raad. De taak om de besluitvorming van de raad voor te bereiden komt tot uitdrukking in de taak advies uit te brengen over een voorstel of onderwerp.

De raadscommissie bepaalt evenals de raad haar eigen agenda. Dit betekent dat niet het college maar de raadscommissie bepaalt of en wanneer een voorstel wordt besproken in de raadscommissie. De agendacommissie bereidt de concept-agenda's voor.

Artikel 4. Samenstelling; benoeming commissievoorzitter

De raad bepaalt de samenstelling van de raadscommissies. Wel schrijft artikel 82, derde lid, van de Gemeentewet voor dat de raad moet zorgen voor een evenwichtige vertegenwoordiging van de in de raad vertegenwoordigde politieke groeperingen. In Weert zijn alle raadsleden lid van beide raadscommissies. Daarnaast kan elke raadsfractie één commissielid-niet-raadslid laten benoemen in één van beide raadscommissies.

De commissieleden-niet-raadsleden worden door de raad benoemd, op aangeven van de fracties. Het is aan de fracties zelf om te bepalen wie de betreffende fractie vertegenwoordigen in de verschillende commissies. Het is enkel mogelijk – overeenkomstig het derde lid zelfs verplicht - de benoeming van een aangedragen lid te weigeren als het betreft een "burgerlid" dat niet voldoet aan de vereisten van de Gemeentewet (zie verder de toelichting op het derde lid).

De niet-raadsleden moeten – in verband met de kenbaarheid en kiezerlegitimiteit – wel tijdens de laatste raadsverkiezingen op de kandidatenlijst van de betreffende partij gestaan hebben en in Weert woonachtig zijn.

Op grond van het derde lid moeten commissieleden, evenals raadsleden, voldoen aan hetgeen is bepaald in de artikelen 10, 11, 12, 13, 15, 83 en 84 van de Gemeentewet. Dit betekent onder andere dat zij achttien jaar moeten zijn, over een geldige verblijfstitel moeten beschikken, hun nevenfuncties openbaar moeten maken, geen functie als bedoeld in artikel 13 mogen vervullen en niet in strijd mogen handelen met artikel 15.

Omdat alle raadsleden lid van beide raadscommissies zijn, zijn de voorzitter en plaatsvervangend voorzitter tevens commissielid en mogen zij aan de beraadslagingen en advisering deelnemen.

Artikel 5. Zittingsduur en vacatures

De zittingsperiode van de leden en de voorzitter is even lang als de zittingsperiode van raadsleden, in principe dus vier jaar. De benoeming eindigt derhalve van rechtswege, de raad hoeft hen niet te ontslaan. Het lidmaatschap van een raadscommissie eindigt eveneens van rechtswege indien een lid niet meer voldoet aan de in artikel 4 gestelde eisen (tweede lid), indien een lid is benoemd op voordracht van een fractie die niet meer vertegenwoordigd is in de raad (zevende lid) of indien een commissielid-niet-raadslid uit de partij stapt waarvoor hij op de kandidatenlijst heeft gestaan (achtste lid).

De raad kan een lid van een raadscommissie op voorstel van de fractie die het lid heeft voorgedragen ontslaan. Deze situatie kan zich bijvoorbeeld voordoen bij commissieleden-niet-raadsleden in geval van splitsing van een fractie (de nieuwe fracties hebben dan wel weer elk recht op één commissielid in een van beide raadscommissies) of als een fractie zich niet kan vinden in de handelwijze van haar commissielid-niet-raadslid.

Hoofdstuk 2. Vergaderingen

Paragraaf 1. Voorbereidingen

Artikel 7. Oproep en voorlopige agenda

Het eerste lid van dit artikel bepaalt dat de voorzitter een vastgesteld aantal dagen vóór een

vergadering de leden van zijn raadscommissie een schriftelijke oproep beschikbaar stelt, waarin de vergadering wordt aangekondigd. In Weert werkt de raad papierloos en met een Bestuurlijk Informatie Systeem, dat voor iedereen toegankelijk is. Hierin worden de vergaderingen aangekondigd en worden de agenda's, vergaderstukken en advieslijsten geplaatst. Er worden geen papieren stukken meer verspreid. De oproep vermeldt de dag, tijdstip en plaats van de vergadering. Het eerste lid stelt verplicht dat de voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken, met uitzondering van de in artikel 25, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet bedoelde stukken, tegelijkertijd met de oproep aan de leden beschikbaar worden gesteld. De in artikel 25, eerste en tweede lid, bedoelde stukken zijn stukken ten aanzien waarvan geheimhouding is opgelegd. Hier wordt melding van gemaakt op de stukken. Deze kunnen worden ingezien via de griffier (artikel 9, derde lid).

Artikel 8. Aanvullende agenda; vaststellen agenda

In de dagelijkse praktijk van de gemeente zal het niet altijd mogelijk zijn om ruim voor de commissievergadering een agenda op te stellen, die ook zicht heeft op de actualiteiten. In een dergelijke situatie kan de commissievoorzitter na het verzenden van de schriftelijke oproep zo nodig een aanvullende agenda en stukken beschikbaar stellen.

Uiteindelijk bepaalt een raadscommissie zijn eigen agenda. De agenderende rol van een raadscommissie komt tot uitdrukking in het derde lid.

Artikel 9. Ter inzage leggen van stukken

Geïnteresseerden moeten de mogelijkheid hebben om stukken in te zien, ook als zij niet beschikken over een computer. Daarom worden alle stukken gelijktijdig met het verzenden van de schriftelijke oproep ter inzage aangeboden. Na de vergadering worden de papieren vergaderstukken gearchiveerd. De papieren stukken zijn, totdat er een Vervangingsbesluit door de gemeente is genomen, leidend ingevolge de Archiefwet.

Een stuk is een 'document' in de zin van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Een document houdt in: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat. Onder documenten vallen niet alleen de door de overheidsorganen gecreëerde stukken of ander materiaal. Ook alle van buiten komende stukken en ander voor overheidsorganen bestemd materiaal zoals agenda's, verslag, (concept)adviezen en magneetbanden verkrijgen de status van document in de zin van de Wob.

Onder de stukken als bedoeld in het derde lid van dit artikel worden verstaan: geheime stukken en de zogenaamde 'achterliggende' stukken waarvan in raadsvoorstellen melding wordt gemaakt (ambtelijke adviezen, toelichtende nota's, etc.).

Indien het gaat om geheime of vertrouwelijke stukken, waarop voorlopige geheimhouding is opgelegd door het bestuursorgaan dat het document aanbiedt aan de raad, dient dit duidelijk op het stuk te zijn aangegeven. Ook kan worden overwogen hiervan geen kopieën te laten maken, omdat het gevaar bestaat dat vaak gekopieerde stukken toch in de openbaarheid komen.

De griffier vervult de secretariaatsfunctie ten dienste van de raad. Daarom worden stukken die betrekking hebben op de agenda en de voorstellen van de raadsvergadering en die geheim moeten blijven bij hem ter inzage gelegd. Op verzoek van de leden van de raad kan de griffier inzage aan hen verlenen. In Weert worden de geheime stukken ter inzage gelegd in het zgn. "geheime kastje" in de leeszaal voor de raads- en commissieleden. De raadsleden hebben hiervan een sleutel. De commissieleden-niet-raadsleden hebben alleen toegang tot de geheime stukken van de commissie tot lid waarvan zij zijn benoemd. Het geheime kastje heeft als voordeel boven ter inzage legging op de kamer van de griffier dat de stukken 24/7 toegankelijk zijn voor de raads- en commissieleden.

Artikel 10. Openbare kennisgeving

Met dit artikel wordt invulling gegeven aan het voorschrift van artikel 82, vijfde lid, van de Gemeentewet.

Paragraaf 2. Ter vergadering

Artikel 11. Presentielijst

De presentielijst is van belang om de vergoedingen van de niet-raadsleden die lid zijn van de raadscommissie te kunnen vaststellen. Ook kan de presentie van belang zijn in het kader van besloten vergaderingen en geheimhouding (het bepalen van de kring van personen die kennis hebben genomen van de geheime informatie).

Artikel 12. Opening vergadering en quorum

Artikel 20 van de Gemeentewet regelt het vergaderquorum van de raad. Voor de raadscommissies ontbreekt een dergelijke bepaling in de Gemeentewet. Dit artikel voorziet hierin. Indien meer dan een vierde deel van het aantal zitting hebbende leden aanwezig is en de presentielijst heeft getekend, kan worden vergaderd.

Het derde lid voorziet in een regeling voor een nieuwe vergadering indien het quorum niet bereikt is, anders zou de afwezigheid van leden van een raadscommissie de voortgang van werkzaamheden kunnen belemmeren. Uiteraard staat op het moment dat de voorzitter bepaalt op welke datum en tijdstip, nog niet vast op welk moment de schriftelijke oproep beschikbaar wordt gesteld. Indien er enkele dagen tussen de twee vergaderingen zitten, mag er vanuit worden gegaan dat het mogelijk is om 24 uur van tevoren een schriftelijke oproep beschikbaar te stellen. Overigens ligt het in de rede dat de voorzitter overlegt met de raadscommissie over de datum van een nieuwe vergadering.

Artikel 13. Advieslijst

Op grond van artikel 82, vijfde lid, van de Gemeentewet is artikel 23 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing. Dat betekent dat er van openbare vergaderingen een openbaar verslag in de trant van een besluitenlijst van de raad moet worden opgesteld. In Weert worden geen verslagen van de vergaderingen van de raadscommissies gemaakt, maar wordt er een advieslijst door de commissiegriffier opgesteld. Daarnaast worden audio-en video-opnames van de vergaderingen gemaakt, die na de vergadering in het BIS worden opgeslagen.

Artikel 14. Advies; geen stemmingen

Met het gebruik van het woord beslissen in het eerste lid kan de suggestie gewekt worden dat in de commissievergadering ook 'echte' Awb-besluiten kunnen worden genomen. Dit is echter niet het geval. Een raadscommissie neemt geen beslissingen maar bereidt de besluitvorming in de raad voor en overlegt met het college en de burgemeester. De commissie beslist over uit te brengen adviezen. Ook moet de commissie besluiten om al dan niet geheimhouding op te leggen op het gesproken woord in besloten vergaderingen waar stukken worden behandeld waarop geheimhouding rust. Alleen in de raadsvergadering kunnen besluiten worden genomen.

Artikel 15. Aantal spreektermijnen

Het stellen van vragen dient ook als een spreektermijn beschouwd te worden. Een spreektermijn wordt door de voorzitter afgesloten. Een portefeuillehouder antwoordt na de inbreng van de raadsleden in de eerste termijn. De tweede termijn is bedoeld voor debat tussen commissieleden.

In Weert is afgesproken dat een spreker niet in zijn eerste termijn wordt geïnterrumpeerd. Reden hiervoor is dat een spreker ongestoord zijn betoog moet kunnen houden. In de tweede termijn vindt het debat plaats en kunnen sprekers worden geïnterrumpeerd.

Een verzoek van een raadslid na afloop van de tweede termijn om nog een korte reactie te geven, dient de voorzitter niet te honoreren. Indien de raadscommissie van mening is dat na de tweede termijn verdere beraadslaging nodig is, kan zij daartoe uitdrukkelijk besluiten.

Artikel 16. Deelname aan beraadslaging door anderen

Deze bepaling is noodzakelijk in verband met het in artikel 22 van de Gemeentewet geregelde verschoningsrecht, dat in artikel 82, vijfde lid, van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing wordt verklaard op leden van raadscommissies en andere personen die aan de beraadslagingen deelnemen. Het is uiteraard ook mogelijk dat een raadscommissie bepaalt dat een bepaalde functionaris in bepaalde gevallen altijd aan de beraadslaging mag deelnemen. Het gaat in deze bepaling om anderen dan de leden, de voorzitter, de burgemeester en de wethouders. Deze hebben op grond van artikel 82, vijfde lid, van de Gemeentewet de mogelijkheid om aan de beraadslagingen deel te nemen. Op grond van dit artikel kan bijvoorbeeld de secretaris uitgenodigd worden. Uiteraard hebben deze andere sprekers niet dezelfde rechten als de leden. Een andere spreker heeft onder meer geen recht om een voorstel over de spreektijd of over de orde van de vergadering.

Artikel 17. Rondvraag

In Weert is afgesproken dat in informatiebijeenkomsten van raadscommissies (die niet onder deze verordening vallen) in de rondvraag informatieve vragen kunnen worden gesteld en in de vergaderingen van de raadscommissies de meer politiek getinte vragen, zoals vragen over

antwoordbrieven van het college op artikel 40 RvO-brieven, vragen over TILS-stukken en overige vragen. In de raadsvergadering is er een rondvraag voor actuele en urgente vragen.

Artikel 18. Spreekrecht burgers

Het geven van spreekrecht aan burgers is een manier om burgers meer te betrekken bij de besluitvorming van de raad.

In het artikel zijn vier onderwerpen opgenomen, waar het spreekrecht niet voor geldt. Als een reeds genomen besluit van de raad of het college vatbaar is voor bezwaar en de burger belanghebbende is, kan de burger een bezwaarschrift indienen. Ook kan een burger beroep instellen bij de rechtbank. Het is onwenselijk als dan tevens gebruik kan worden gemaakt van spreekrecht, omdat dan verschillende procedures door elkaar gaan lopen. De gerechtelijke procedures gaan vóór het spreekrecht. Dit is anders bij besluiten die nog genomen moeten worden. De burger moet dan de gelegenheid hebben via spreekrecht nog invloed uit te oefenen op de besluitvorming. Zie ook de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 15 september 2010 (zaaknummer 200901515/1/R2).

Verder zijn de benoemingen, keuzen, voordrachten en aanbevelingen van personen uitgesloten van het spreekrecht van burgers. Omdat inspraak over de benoemingen, keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen – de belangen van – kandidaten al dan niet in de uitoefening van hun ambt of functie kan schaden, kunnen burgers hierover geen uitlatingen doen.

Burgers kunnen zich ook niet uitlaten over onderwerpen, waar zij op grond van artikel 9:1 Algemene wet bestuursrecht een klacht over kunnen indienen. Deze procedure gaat vóór het spreekrecht van burgers.

Tenslotte geldt ook geen spreekrecht m.b.t. de advieslijst. Burgers hebben ook niet het recht een voorstel tot verandering van de advieslijsten aan de raadscommissie te doen.

De burgers die wensen in te spreken moeten zich binnen uiterlijk 24 uur vóór de vergadering melden bij de griffie. De commissieleden, portefeuillehouders en de ambtelijke ondersteuning moeten zich kunnen voorbereiden op het onderwerp. De griffie kan, indien nodig, de persoon naar de juiste raadscommissie verwijzen.

Artikel 19. Handhaving orde en schorsing

Artikel 26 Gemeentewet geeft aan dat de voorzitter bij raadsvergadering bevoegd is om de orde te handhaven. Voor de commissievergaderingen ontbreekt een dergelijke bepaling, deze is daarom hier opgenomen. Op basis van het tweede lid kunnen alle sprekers in bepaalde gevallen door de voorzitter tot de orde worden geroepen en kan hen zo nodig over het aanhangige onderwerp het woord ontzegd worden. Ook kan de voorzitter de vergadering schorsen en bij herhaling van de verstoring van de orde, de vergadering sluiten. In het uiterste geval kan hij een lid het verdere verblijf ontzeggen en hem uit de vergadering doen verwijderen. Indien een lid blijft volharden in zijn gedrag kan hem de toegang tot de vergadering voor ten hoogste drie maanden worden ontzegd. Onder interruptie is overigens niet te verstaan het geven van tekenen van goed- of afkeuring; deze uitingen worden beschouwd als verstoringen van de orde. Voor wat betreft de handhaving van de orde op de publieke tribune wordt verwezen naar artikel 24 van deze verordening.

Om te bevorderen dat leden van raadscommissies zich niet belemmerd voelen om hun mening te uiten bepaalt artikel 82, vijfde lid, van de Gemeentewet bovendien dat artikel 22 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing is op leden van raadscommissies. Hierdoor zijn leden van raadscommissies niet in rechte te vervolgen, aan te spreken of verplicht getuigenis af te leggen over hetgeen zij in de vergadering zeggen of schriftelijk overleggen. Dit geldt voor zowel raadsleden als niet-raadsleden.

Artikel 20. Voorstellen van orde

Ieder lid heeft te allen tijde het recht een voorstel van orde te doen. De beslissing of er inderdaad sprake is van een voorstel van orde is aan de raadscommissie. Over een voorstel van orde wordt direct, zonder beraadslaging, besloten door de raadscommissie. Bij het staken van stemmen is het voorstel niet aangenomen (artikel 32, vierde lid, van de Gemeentewet is hierop niet van toepassing). Een voorstel van orde betreft bijvoorbeeld het schorsen van de vergadering voor een (overleg) pauze of een voorstel over de (beperking van de) spreektijden van de leden en overige deelnemers aan de commissievergadering.

Paragraaf 3. Besloten vergaderingen

Artikel 21. Toepassing verordening op besloten vergaderingen

Bij bepalingen die van overeenkomstige toepassing zijn kan onder meer gedacht worden aan de bepalingen omtrent het tijdig beschikbaar stellen van stukken en het behandelen van voorstellen van orde. De bepalingen van deze verordening zijn echter niet van toepassing, voor zover de toepassing van die bepalingen strijdig is met het besloten karakter van de vergadering. Zo zullen er bijvoorbeeld geen beeld- en geluidsregistraties voor openbaar gebruik gemaakt kunnen worden. Ten aanzien van de stukken die betrekking hebben op een besloten vergadering en het behandelde zal een raadscommissie moeten besluiten of geheimhouding als bedoeld in artikel 86 van de Gemeentewet wordt opgelegd dan wel opgeheven.

Artikel 22. Advieslijst en beknopt verslag besloten vergadering

Op grond van artikel 82, vijfde lid, van de Gemeentewet is artikel 23 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing. Het vierde lid van artikel 23 van de Gemeentewet schrijft voor dat van een besloten vergadering een afzonderlijk verslag wordt opgemaakt, dat niet openbaar wordt gemaakt tenzij de raad en in casu dus een raadscommissie anders beslist. In Weert worden van vergaderingen van raadscommissies geen verslagen, maar advieslijsten opgesteld. Dat gebeurt ook in besloten vergaderingen. Dan wordt tevens een beknopt verslag opgesteld, omdat van besloten vergaderingen geen audio- en video-opnames worden gemaakt. Het eerste lid van dit artikel bepaalt verder dat de advieslijst en het verslag van een besloten vergadering ter inzage ligt bij de commissiegriffier.

Artikel 23. Opheffing geheimhouding

De raad kan de geheimhouding die een raadscommissie aan de raad oplegt, opheffen. Wel bestaat er een overlegverplichting, waarmee recht wordt gedaan aan het principe van hoor en wederhoor.

Paragraaf 4. Toehoorders en pers

Artikel 24. Toehoorders en pers

Artikel 26, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet regelen dat de voorzitter van de raad toehoorders die de orde verstoren, kan doen vertrekken en bij volharding in hun gedrag de toezegging kan ontzeggen. Voor raadscommissies ontbreekt een dergelijke bepaling in de Gemeentewet, het derde en vierde lid van dit artikel voorzien hierin.

Artikel 25. Geluid- en beeldregistraties

Aangezien de vergaderingen van een raadscommissie in principe openbaar zijn, kunnen radio- en tv-stations geluid- en beeldregistraties maken. Dit is uiteraard niet het geval als het een besloten vergadering betreft. Degenen die opnames willen maken dienen dit wel vooraf te melden en mogen niet de orde van de vergadering verstoren.